

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยี
การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วัชรีย์ ยิ้มยวล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มิถุนายน 2556

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยี
การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วัชรีย์ ยิ้มยวด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มิถุนายน 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AND INFORMATION TECHNOLOGY USAGE IN SCHOOLS
UNDER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY
EDUCATION AREA OFFICE2

WATCHAREE YIMYUAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

June 2013

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

โดย วัชรีย์ ยิ้มขวล

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.รวีวัตร์ สิริภูบาล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.วีรภัทร ภัทรกุล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.รวีวัตร์ สิริภูบาล)

.....กรรมการ
(ดร.วีรภัทร ภัทรกุล)

ว่าที่ร้อยตรี.....กรรมการ
(ดร.จิรวัดน์ นาคพนม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วัชรีย์ ยิ้มขวล. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับ การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.รวีวัตร์ สิริภูบาล, ดร.วีรภัทร ภัทรกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา ประชากร คือ ผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร และด้านการจัดหาทรัพยากร

2. การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการนำไปใช้ และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนา ด้านการจัดการ ด้านการออกแบบ และด้านการประเมินผล

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับ ปานกลาง ($r^2 = .50$) โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกัน ประมาณร้อยละ 50

Watcharee Yimyuan. (2013). **A Study of Relationship between Roles of School Administrators and Information Technology Usage in Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Area Office2**. Master Thesis, M.Ed. (Education Administration). Phranakhon Si Ayutthaya: Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee: Dr. Raweevat Siripoobal, Dr. Weeraphat Phattharakul.

ABSTRACT

This research aimed to 1) study roles of school administrators, and 2) examine Information Technology usage, and 3) study relationship between roles of school administrators and Information Technology usage in schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Area Office 2. The population was 183 school administrators. The instrument was a questionnaire. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's Correlation Coefficient.

The findings indicated that:

1. As a whole, the roles of school administrators were at a high level. When each aspect was considered, it was found that cooperation and morale promotion were at the highest level. The objective setting, the performance of personnel and providing resources were at the high level by ranking from the low to high level.

2. The Information Technology usage, as a whole, was at a high level. When each aspect was considered, it was found that using Information Technology was at the highest level. The development, the management, the design and evaluation were at a high level by ranking from low to high level.

3. The roles of school administrators related to the Information Technology usage at the significant level of .05. The relationship was related positively at a moderate level ($r^2 = .50$) and the two variables were at variance about 50 percent

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.รวิวัตร สิริภูบาล อาจารย์ที่ปรึกษา และดร.วิรัช ภัทรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ นายคำหริ จิมสันเทียะ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 นายสมเกียรติ สรรคพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดร.แสน สมนึกศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ ดร. ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ ผู้จัดการโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ได้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และได้ข้อมูลเป็นไปตามแนวทางในการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ทางด้านข้อมูลสูงสุด

ขอขอบคุณนายสมควร ห่อทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์แมรี ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบระลึกพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจ และห่วงใยมาโดยตลอด ตลอดจนเพื่อน ๆ ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 1/2549 ทุกคน และเพื่อนข้าราชการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่สอบถามและมีความห่วงใยเสมอมา ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

วัชรีย์ ยิ้มยวด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	7
นิยามคำศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร	10
ความหมายของบทบาท	10
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา	10
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา.....	30
ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา.....	32
ความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา.....	33
แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา.....	35
ลักษณะและประเภทของสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	37
ขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษา	39
แนวคิดและขอบข่ายเกี่ยวกับการบริหาร.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) แนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษา.....	47
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2	
กับเทคโนโลยีการศึกษา	51
ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนำเทคโนโลยี	
การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
งานวิจัยในประเทศ.....	54
งานวิจัยต่างประเทศ.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรที่ศึกษา	60
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2	68
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา	
เขต 2	74
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับ	
การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 84
	สรุปผลการวิจัย 84
	อภิปรายผล 85
	ข้อเสนอแนะ 88
	บรรณานุกรม 89
	ภาคผนวก 99
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือใน การวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย 99
	ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) 109
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 120
	ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย 129
	ประวัติย่อผู้วิจัย 132

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สรุปข้อบ่งชี้ของบทบาทของผู้บริหารเพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ จากแนวคิดของนักวิชาการเพื่อนำมาเป็นกรอบความคิดของบทบาทของ ผู้บริหาร	18
2	สรุปข้อบ่งชี้ของเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ จากแนวคิดของนักวิชาการเพื่อนำมาเป็นกรอบความคิดของการนำเทคโนโลยี การศึกษามาใช้ในสถานศึกษา.....	42
3	จำนวน และร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ	65
4	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในภาพรวม.....	68
5	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์.....	69
6	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	70
7	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างขวัญ และกำลังใจ	71
8	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือ	72
9	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดหาทรัพยากร.....	73
10	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมภาพรวม.....	74
11	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษาด้านการออกแบบ	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษาด้านการพัฒนา 76
13	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษาด้านการนำไปใช้ 77
14	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษาด้านการจัดการ 78
15	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการนำเทคโนโลยีการศึกษา มาใช้ในสถานศึกษาด้านการประเมินผล..... 80
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยพิจารณาเป็นรายชื่อ..... 81
17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 83

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	กระบวนการบริหารตามวัตถุประสงค์.....	21
3	ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานที่ดีกับความพึงพอใจในการทำงาน.....	24
4	ความพึงพอใจในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน.....	24
5	แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ.....	62